

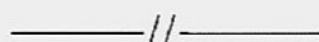
ДИМИТЪР РАДЕВ, УПРАВИТЕЛ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА:

ЕВРО ПРЕЗ 2025 Г. Е ВЪЗМОЖЕН СЦЕНАРИЙ

ТЕХНИЧЕСКАТА НИ ГОТОВНОСТ ТРЯБВА ДА БЪДЕ
ПОДКРЕПЕНА С АДЕКВАТНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЙСТВИЯ

Димитър Радев е управител на Българската народна банка (БНБ) от 15 юли 2015 г. Избран е от Народното събрание за втори шестгодишен мандат, считано от 18 юли 2023 г. От юли 2015 г. той е член на Генералния съвет на Европейската централна банка, член на Генералния съвет на Европейския съвет за системен риск, управител за България в МВФ. В периода 2006-2015 г. е старши икономист/ръководител на мисии за техническо съдействие в управлението на публичните

финанси в Департамента по фискални въпроси на Международния валутен фонд. Преди това е съветник в МВФ по оказване на експертна помощ в сферата на публичните финанси. Бил е и помощник на изпълнителния директор на МВФ. От 1992 до 2001 г. с зам.-министър на финансите в шест поредни правителства. Има предишен опит в Министерството на финансите, Министерския съвет и Министерството на икономиката и планирането.

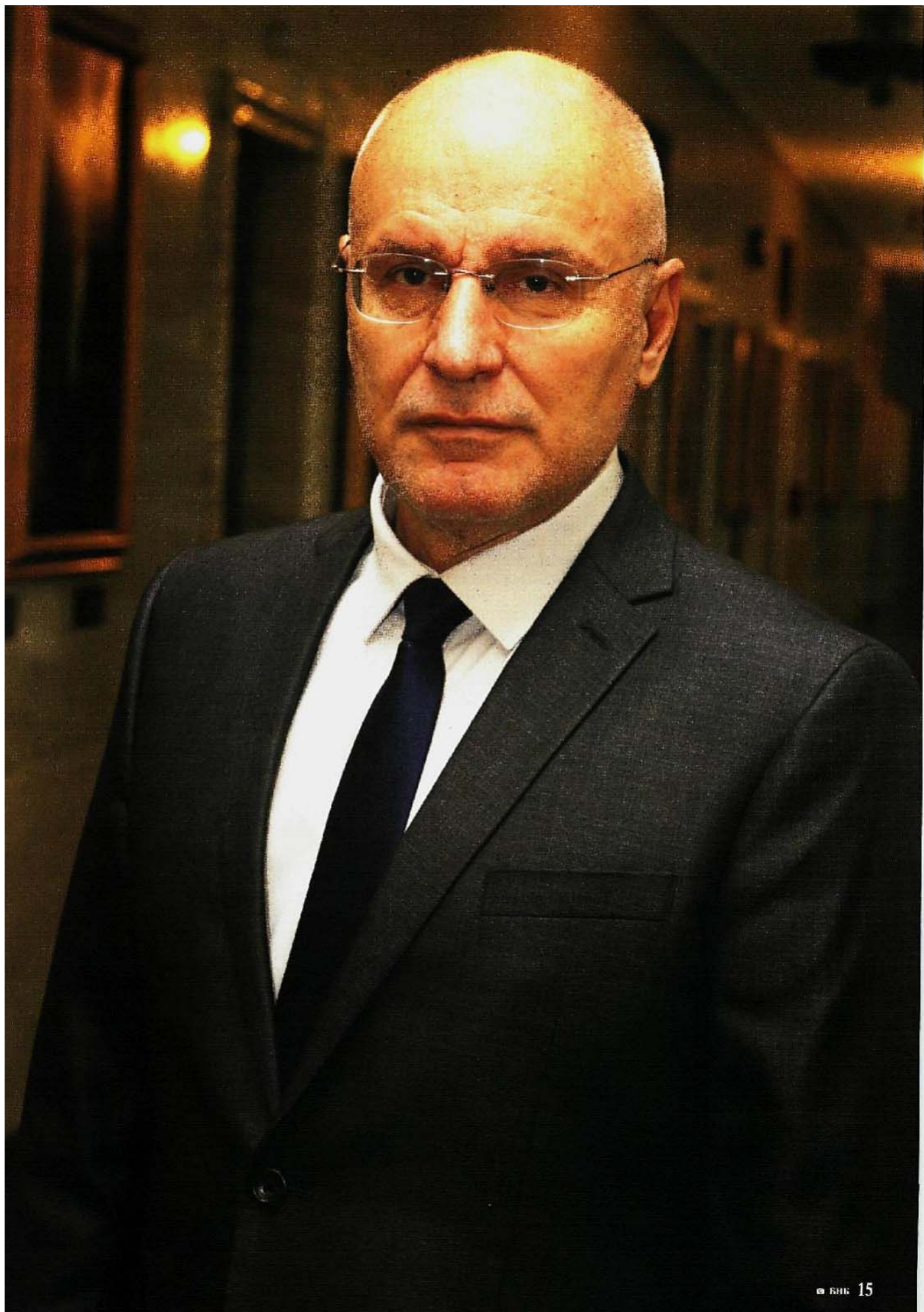
DIMITAR RADEV, GOVERNOR OF THE BULGARIAN NATIONAL BANK:

EURO ADOPTION IN 2025 IS A POSSIBLE SCENARIO

OUR TECHNICAL READINESS MUST BE SUPPORTED
BY ADEQUATE POLITICAL ACTIONS

Dimitar Radev has been the governor of the Bulgarian National Bank (BNB) since 15 July 2015. He was elected by the National Assembly for a second six-year term starting 18 July 2023. Since July 2015, he has been a member of the General Council of the European Central Bank, member of the General Council of the European Systemic Risk Board, and manager for Bulgaria at the IMF. In the period 2006-2015, he was a senior economist/head of missions for technical assistance in the

management of public finances in the Fiscal Affairs Department of the International Monetary Fund. Before that, he was an adviser at the IMF providing expert assistance in the field of public finances. He was also an assistant to the managing director of the IMF. From 1992 to 2001, he was Bulgaria's Deputy Minister of Finance in six successive governments. He has previous experience in the country's Ministry of Finance, the Council of Ministers and the Ministry of Economy and Planning.

▲ Татяна Явашева

- Г-н Радев, в каква степен на готовност за присъединяване към еврозоната е България към този момент?

- Като техническа инфраструктура и логистична подготовка степента на готовност е много висока, поне по отношение на БНБ и банковия сектор, които са основни фактори в този процес. Техническата ни готовност трябва да бъде подкрепена с адекватни политически действия.

- В средата на април т. г. прогнозирахте, че България ще влезе в еврозоната вероятно догодина, но не в началото, каквито бяха първоначалните очаквания. Остава ли валидна и сега тази Ваша прогноза?

- Да, и към момента това е възможен и реалистичен сценарий.

- Политическите и управленските ротации забавиха приемането на Закона за еврото. Какво според Вас като управител на БНБ е важно да присъства в него?

- Проектът на Закон за въвеждане на еврото премина вече през процедурите на междуведомствено обсъждане и обществени консултации, както и през консултациите с Европейската централна банка (ЕЦБ) и Европейската комисия (ЕК). Той урежда администрирането на процеса по въвеждане на еврото. От позицията на БНБ всичко, което трябва да бъде включено, вече присъства в проекта. Не виждам причини той да не бъде приет до края на лятото.

- Бизнесът в България настоява за по-скорошно присъединяване в

Очакваме икономическият растеж в страната ДА ОСТАНЕ ТВЪРДО НА ПОЛОЖИТЕЛНА ТЕРИТОРИЯ

през тази и следващата година

еврозоната. Виждате ли Вие погледни камъни, които българският бизнес засега не съзира, в този оптимистичен стремеж за отказ от националната ни валута?

Когато става въпрос за икономическите и финансовите условия в една страна, при това не само в краткосрочен, но и в дългосрочен план, никога не е по-далновиден отгласът на бизнеса. При това става въпрос за прагматизъм, а не за изчистен оптимизъм. Гласът на бизнеса е глас на здрав разум. Добре ще бъде помислите да се вслушват повече в него.

- Икономисти са на мнение, че като цяло България не се е доближила по конкурентоспособност, стандарт на живот и други показатели до страните от еврозоната, преди нас по тези критерии са редица други държави членки на

ЕС, които не бързат да се присъединят. Има ли според Вас логика или да искаме да ги изпреварим?

- България трудно ще постигне икономическото развитие и стан-

▲ Tatyana Yavashева

Mr. Radev, to what extent is Bulgaria ready to join the euro area at this moment?

In terms of technical infrastructure and logistical preparation, the level of readiness is very high, at least as far as the BNB and the banking sector are concerned and they play a key role in this process. Our technical readiness must be supported by adequate political actions.

In mid-April this year you predicted that Bulgaria would join the euro area probably next year, but not at its beginning, as were the initial expectations. Does this prediction of yours remain valid now?

Yes, and at the moment, this is a possible and realistic scenario.

The political and government

rotations have delayed the adoption of the Law on the Euro. What do you, as a Governor of the BNB, think that is important to be stipulated in that law?

The draft law on the introduction of the euro has already gone through the procedures of interdepartmental discussions and public consultations, and through consultations with the ECB and the European Commission. It sets out the administration of the euro adoption process. From the BNB's position, everything that should be in it is already incorporated in the draft. I see no reason why it should not be adopted by the end of the summer.

The business in Bulgaria insists that our country should enter the euro area sooner. Do you see any pitfalls that the Bulgarian business does not see now in this optimistic aspiration to abandon

our national currency?

When it comes to the economic and financial conditions in a country, not only in the short term but also in the long term, no one is more far-sighted than the business. And this is about pragmatism, not excessive optimism. The voice of the business is the voice of common sense. It would be good for politicians to listen more to it.

Some economists share the opinion that, generally, Bulgaria has not come closer to the euro area countries in terms of competitiveness, standard of living and other indicators; in terms of these criteria a number of other EU member states are before us and they are in no hurry to join the euro area. Do you think that it makes sense for us to want to get ahead of them?

It will be difficult for Bulgaria to

От ляво надясно – Илия Лингорски, член на УС на БНБ, Людмила Елкова, член на УС на БНБ, Андрей Гуров, подуправител, Доминик Лабуре, председател на Единния съвет за реструктуриране, управителят на БНБ Димитър Радев, Клаудия Бух, председател на Надзорния съвет на ЕЦБ, Радослав Миланков и Петър Чобанов, подуправители.

Left to right - Piya Lingorski, member of the BNB Board of Directors, Lyudmila Ilkova, member of the BNB Board of Directors, Andrey Gyurov, Deputy Governor of BNB, Dominique Laboureix, Chair of the Single Resolution Board, Dimitar Radcev, Governor of BNB, Claudia Buch, Chair of the Supervisory Board of the ECB, Radoslav Milenkov and Petar Chobanov, Deputy Governors of BNB.

achieve the economic development and the living standard of the euro area if it stays outside on the periphery of the EU. So far, 20 countries have joined the euro area and 7, including Bulgaria, are outside of it. Does it make sense for us to want to be the last in this process? I am convinced that the entry into the euro area would accelerate the convergence processes with all the positive effects on the economy and the standard of living.

Some Bulgarians fear and resist joining the euro area because they expect that the very entry would intensify the inflationary processes. Are such fears justified? Are there any tools that the Government could use to contain the possible price jump, or is it best to leave this to the 'invisible hand of the market'?

The euro area is not a factor intensifying

inflationary processes. On the contrary, it is an economic zone of low and stable inflation and has a complete set of tools to control it, with price developments similar to those we have observed in recent years. The ECB's actions testify to achieving this objective with monetary policy instruments.

Bulgaria has already embarked on the path of joining the euro area, but what is especially important for us to do now in all this process?

To complete it successfully. With the appropriate policy framework and the level of technical readiness that we have, this is quite achievable.

The BNB took measures regarding mortgage lending. What potential risks will the credit market face in the foreseeable future? Is there a real danger of collapse of the real estate

“

WE EXPECT ECONOMIC GROWTH IN THE COUNTRY TO REMAIN FIRMLY IN POSITIVE TERRITORY THIS YEAR AND NEXT

дарт на живот в еврозоната, ако стои извън нея в периферията на ЕС. Досега 20 страни са се присъединили към еврозоната и 7, включително България, са извън нея. Каква е догмата да искаме да сме последни и в този процес? Убеден съм, че присъединяването към еврозоната ще ускори процесите на конвергенция с всички положителни ефекти за икономиката и стандарта на живот.

- Част от българите имат страх и съпротива срещу присъединяването в еврозоната, тъй като очакват със самия акт на присъединяване да се засилят инфлационните процеси. Основателни ли са подобни страхове? Има ли инструменти, с които държавното управление да овладява евентуалния ценови скок, или това е най-добре да се остави на „невидимата ръка на пазара“?

- Еврозоната не е фактор за засиляване на инфлационните процеси. Точно обратното, тя е икономическа зона на ниска и стабилна инфлация и разполага с пълен инструментариум за нейното овладяване, при развития сценарий, особено на тези, които наблюдавахме през последните години. Действията на ЕЦБ са свидетелство за постигането на тази цел с инструментите на паричната политика.

- България вече е поела към присъединяване в еврозоната, но кос сега е особено важно да направим в целия този процес?

- Да го завършим успешно. При подходяща политическа рамка и при степенна техническа готовност, която имаме, това е напълно пости-

В края на юни управителят Димитър Радев откри изложба, посветена на 145-ата годишнина от основаването на БНБ. По време на събитието той бе удостоен с Почетния знак на Икономическия и социален съвет от председателя на ИСС Зорница Русинова

At the end of June, Governor Dimitar Radev unveiled an exhibition dedicated to the 145th anniversary of the BNB. During the event, he was awarded the Badge of Honor of the Economic and Social Council by the President of the ESC Zornitsa Rusinova

жимо.

- БНБ предприе мерки по отношение на ипотечното кредитиране. Пред какви потенциални рискове е изправен кредитният пазар в обозримо бъдеще? Има ли реална опасност от срив на имотния пазар у нас?

- Нека да подчертая, че става въпрос за потенциален риск, произтичащ от ръста на ипотечното кредитиране, а не за реален проблем в момента. Нашата оценка се базира на издълбочен анализ, който направихме

публично достояние. Тя показва, че на този етап е необходимо да създадем формална рамка за оценка на потенциалния риск, чрез надзорно наблюдение и отчетност на определени задължителни за банките показатели - нещо което направихме, без все още да установяваме твърди лимити. Не трябва да има съмнение обаче, че ние сме готови да предприемем последващи макропруденциални стъпки, включително превантивни, при индикации, че потенциалният риск може да се материализира.

market in our country?

Let me emphasise that this is a potential risk arising from the growth of mortgage lending, and not a real problem at the moment. Our assessment is based on an in-depth analysis that we have made public. It shows that at this stage we need to create a formal framework for assessing potential risk through supervisory monitoring and reporting on certain mandatory indicators for banks, something we have done without yet establishing hard limits. There should be no doubt, however, that we are prepared to take further macroprudential steps, including preventive ones, upon indications that the potential risk may materialise.

The Central Bank of Bulgaria always carefully monitors the economic situation in the country. Are there any disturbing symptoms?

Global and regional risks, including the war in Ukraine and the crisis in the Middle East, create uncertainty, but overall we expect economic growth in the country to

THE CONSOLIDATION OF THE BANKING SECTOR IS A STRATEGIC GOAL THAT WE AS THE CENTRAL BANK SUPPORT.

remain firmly in positive territory this year and next, and that is good news.

In your opinion, is the flow of foreign investments in Bulgaria satisfactory, even though for 2023 it is higher than the previous year? Do you believe that Bulgaria has unused potential?

The short answer to the first question is 'No' both in terms of quantity and quality of investment. I expect joining the euro area to help realise the huge potential our country has in terms of investment activity, something we have witnessed in Croatia since its accession.

The banking market in the EU is increasingly concentrated in a few leading banking groups. In 2008, there were 24 banks in Bulgaria, and now there are 17. They say that the signs of an oligopoly are growing. Is there room

- Централната банка на България винаги внимателно следи икономическата ситуация в страната. Наблюдават ли се някакви тревожни симптоми?

- Глобалните и регионалните рискове, включително войната в Украйна и кризата в Близкия изток, създават несигурност, но като цяло ние очакваме икономическия растеж в страната да остане твърдо на положителна територия през тази и следващата година и това е добра новина.

- Удоволствителен ли е според Вас помощта на чуждестранните инвестиции в България, макар за 2023-а той да е по-нисък от предходната година? Има ли България неизползван потенциал според Вас?

- Краткият отговор на първия въпрос е „не“ и като количество, и като качество на инвестициите. Очаквам притежаването към еврозоната да помогне да се реализира огромният потенциал, който страната има по отношение на инвестиционната активност - нещо, на което станахме свидетели в Хърватия след нейното присъединяване.

- Банковият пазар в ЕС все повече се концентрира в няколко водещи банкови групи. През 2008 г. банките в България са 24, а сега са 17. Казват, че признаците за олигопол нарастват. Има ли място за присъединения?

- По отношение на водещите банкови групи, Европа се опитва да се доближи до САЩ и Азия, и това не е непременно нещо лошо. Що се отнася до България, консолидацията

на банковия сектор е стратегическа цел, която ние като централна банка подкрепяме. При съществуващия брой и размер на българските банки, темата за олигопол не е актуална на този етап.

- Стават ли по-силни банките у нас след консолидацията? Има ли сериозни проблеми в процеса на сливане?

- Определено стават по-адекватни от гледна точка на пазара и развитието на банковите услуги. Досега консолидацията в банковия сектор протичаше гладко. Надявам се така да продължи и в бъдеще.

- През 2023 г. печалбите на банките в България имат нов рекорд - 3.4 млрд. лв., което е 64% годишен ръст. На какво се дължи това? Без коментар ли да го приемем?

- Когато един бизнес печели, обикновено обяснението е, че работи добре. Това се отнася и за нашия банков сектор, който е добре капитализиран и силно ликвиден, като ръстът в

Консолидацията на банковия сектор е
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
която ние като централна банка подкрепяме

печалбите за миналата година се дължи в решаваща степен на основната им дейност. Като във всеки бизнес, конкурентните фактори също оказват влияние. Това се осъзнава добре в банковия сектор, който в голяма степен използва печалбите, за да подобри допълнително капиталовите си буфери. А иначе, всички професионални коментари по темата са добре дошли.

- Кос дава основания на банките да повишават такси и комисиони? Кой може да повлияе върху този процес?

- Банките използват приходите от такси и комисиони, за да подобряват качеството и сигурността на услугите, които оказват. Пазарът диктува цената на банковите услуги и това не е еднопосочен процес.

- Защо толкова бавно в банките в страната се пренася тенденцията за покачване на лихвите по спестяванията?

- Основната причина е огромната ликвидност в банковия сектор, която се подхранва от депозитите на домакинствата и бизнеса.

- От какво най-силно зависи „комфортът“ на управителя на БНБ на този пост?

- Хората на важни публични позиции трябва да се чувстват на място, но не и комфортно. Ако първият комфорт, значи не са за тези позиции.

- Каква е Вашата препоръка за по-доброто управление на парите - към предприемачите и към всеки човек?

- Здрав разум и най-малко базова финансова грамотност. ☺

for concern?

In terms of leading banking groups, Europe is trying to catch up with the US and Asia, and this is not necessarily a bad thing. As far as Bulgaria is concerned, the consolidation of the banking sector is a strategic goal that we as the central bank support. With the existing number and size of Bulgarian banks, the topic of oligopoly is not relevant at this stage.

Do the banks in our country become stronger after the consolidation? Are there serious problems in the merger process?

They are definitely becoming more adequate from the point of view of the market and the development of banking services. So far, consolidation in the banking sector has proceeded smoothly. I hope it continues like this in the future.

In 2023, the profits of the banks in

Bulgaria hit a new record - BGN 3.4 billion, which is a 64% annual growth. What caused this? Should we accept it without comment?

When a business makes a profit, it is usually because it's doing well. This also applies to our banking sector, which is well capitalised and highly liquid, with last year's growth in profits being basically due to their core business. As in any business, temporary factors also have an impact. This is well recognised in the banking sector, which largely uses profits to further enhance its capital buffers. Otherwise, all professional comments on the subject are welcome.

What gives the banks reasons to raise fees and commissions? Who can influence this process?

The banks use the income from fees and commissions to improve the quality

and security of the services they provide. The market dictates the price of banking services and it is not a one-way process.

Why is the trend of rising interest rates on savings transferred so slowly to the banks in our country?

The main reason is the huge liquidity in the banking sector, which is fuelled by household and business deposits.

On what does the "comfort" of the Governor of the BNB in this position depend the most?

People in important public positions need to feel in place, but not comfortable. If they are looking for comfort, then they are not for these positions.

What is your recommendation for better money management - to entrepreneurs and to every person?

Common sense and at least basic financial literacy. ☺